

Revolution!

Lk 1, 46-55

Iz 53, 1-9

Dobrý den,

máme za sebou revoluční englishcampový týden, nebo spíše týden plný revolučních myšlenek a událostí - v tom doufejme nejlepším slova smyslu! Název letošního kempu, kdyby to některým ušlo, totiž nesl název Revoluce! Mnoho k tomuto již zaznělo, ale dovoluji vám za tím vším učinit pomyslnou, opravdu jen pomyslnou tečku, tedy takovou, která si nečiní nárok na absolutní ukončení rozprav na toto téma. A další věc: přestože budu zmiňovat věci vpravdě revoluční, pro mnohé toto zamýšlení vůbec revoluční nebude. Protože už to třeba slyšeli tisíckrát, tak se asi nedozví nic nového. Těmto lidem se omlouvám, a kdyby to bylo případně příliš nudné či zdouhavé, když se pohybujeme mezi těmi anglosaskými kruhy, ať po mně ráčí kupř. hoditi svou botou, jako se stalo onehdy G. W. Bushovi v Iráku... To byl tzv. háček....

Pro ty, kdo se neúčastnili kempového týdne, ale i pro ty, kdo se sice zúčastnili, ale poté to třeba z jakéhokoliv důvodu zapomněli, nebo neposlouchali - vlastně kdoví jestli to vůbec zaznělo - zkrátka pokusím se nastínit, co vlastně pojem revoluce znamená. Etymologie slova spočívá v latinském revolvo, revolvere - převracet, a to už samo evokuje nějaký pohyb, vnitřní dynamiku, naději na změnu, ale též adrenalin, nebezpečí, chaos. Pojem byl původně spjat s oblastí politickou a sociální, kde znamenal rychlou, zpravidla masovou a násilnou změnu politického uspořádání... postupem času získal daleko širší význam, jeho radikalita a dynamičnost ovšem nezmizela.

Ještě jednou: revoluce je jakousi radikální změnou. A tady mi dovoluji otázku: Může vůbec pojem radikality vyzníti někdy pozitivně? Extrémy mají být údajně vždy špatné. Jako nejlepší a nejmoudřejší se nabízí zlatá střední cesta. Tak praví prý zdravý selský rozum. Když se zaměříme na pojem revoluce v jejím původním politicko-sociálním smyslu, nejsou dějiny spíše příkladem toho, že revoluce se definuje jako svátek květnaté mluvy, pateticky proklamovaných floskulí, který k západu slunce končí v potocích krve a totální deziluzi? Vzpomeňme na revoluci ve Francii, VRSR. Přesto kupř. velký teolog 20. století se zmiňuje o revoluci, která přinesla zásadní změnu politického zřízení, a přesto podle něho neskončila nezdarem. Podle a podlézavě zmíním, že tak smýšlel o americké revoluci.

I v Bibli, ústřední knize křesťanů, se dočteme o vícero revolucích: politických (s trochou fantazie bychom mohli za takovouto revoluci označit změnu z uspořádání ze soudcovského na královské, nebo násilná vražda judského a izraelského krále Jehúem. Existují revoluce, které už nemusí být tak patrné, které jsme si s to uvědomit až po hlubších úvahách. Kupř. jak strašlivě jiný byl zákon vydaný Mojžíšem oproti právním ustanovením té doby. A jak nesmírný přínos měly myšlenky z něho vyvozené pro celý svět. Jak se v židovsko-křesťanském pojetí prosadil pojem individuality. Každý člověk. Bez ohledu na rasu, plet', pohlaví, náboženství či věk má zcela objektivně svoji cenu a svoje nezadatelná práva. Každý by měl dostat alespoň nějaký prostor a příležitost. Vyjádřeno lidovou hantýrkou, jsme přec všichni ze stejného těsta,. Nejprve se tedy záležitost tolik spjata s náboženstvím židů přetavila do moderních právních systémů na mnoha místech světa.

Ale i v samotné židovské tradici docházelo k mnoha těmto „ideovým“ revolucím. Velmi je to patrné na příkladu Božího požehnání: bohatý, úspěšný, zdravý a plodný jedinec byl často považován za Božího miláčka, Jemu poslušného. Naopak chudoba, nemoci, neplodnost izolovali od společnosti, ale i od Boha, Hospodina, který jakoby tímto způsobem vyjadřoval

svou nespokojenost. Jakoby život a bytí nebylo totéž. Ne každý komu tluče srdce a dýchá, v tomto pojetí žije. Je život, který je zároveň neživotem. V 1. čtení ze staré smlouvy zaznělo jasně Boží Slovo o služebníkovi, který trpěl, jsa spravedlivý, který trpěl, hříchu neučiniv. To kompletně vyvrací předchozí myšlenku a znamená tak v daném kontextu dílčí revoluci. Dílčí, jelikož je spjatá s osobou, jejíž život představoval sám kardinální změnu dosavadního paradigmatu, revoluci, která tu ještě nebyla. Křesťané, ne už tak zmínění židé, nebo alespoň jejich většina, věří, že tato prorocství vyřčená více jak půl tisíciletí př. n. l. se vztahují na Jistého Ježíše, který poté obdržel přízvisko Kristus - pomazaný. Co se ale v souvislosti s ním stalo tak zásadního? Křesťanství vyznává toho Ježíše jako Boha, jako jednorozeného Syna Božího, který na sebe vzal podobu člověka z Marie Panny - ne zdánlivou, ani v něm Božská stránka nezatlačila tu lidskou a naopak. Byl skutečným Bohem a zároveň skutečným člověkem. A to je vskutku revoluční, když Božství, které si nárokuje titul stvořitele celého světa, samo se sníží mezi své stvoření. A činí to z lásky, aby neslo naše nemoci, bolesti. Ale také naše špatné jednání, to když jsme nejednali, jak jsme, měli, když jsme nemilovali tak, jak jsme milovat měli. Křesťané pak toto jednání označují jako hřích. S hříchem ale Kristus, v moci svého božství skoncoval na kříži, když je jako obětní beránek nesl. Tím to ale neskončilo, protože smrt nemohla držet spravedlivého ve svých spárech, byl Kristus vzkříšen. To je naše naděje. Vzkříšení Krista a jeho oslavené tělo. To je největší z jeho činů a zároveň naší největší nadějí. Významný církevní otec 1. poloviny 3. století, Tertulián mj. proslul i tímto výrokem. Caro cardo salutis. Tělo je stěžejí, tedy to, kolem čeho se vše otáčí, spásy. Zkrátka nadějí křesťanů je život skutečných lidí se vším, co k nim patří - duch, duše, ale i tělo - se svým stvořitelem a zachráncem.

Poslední rozměr této revoluce pak plyne z toho, že vzkříšený Kristus vystoupil k Bohu Otci, ale nezanechal nás tu takříkajíc osiřelé, ale poslal Svatého Ducha, třetí, poslední osobu Trojice, který, jak vyznává jedno z nejstarších křesťanských vyznání, Otce i Syna vychází, a tím je ve světě neustále přítomen. Tento Duch, nejniternější podstata samého Boha je zaslíben každému, kdo uvěří zvěsti o Ježíši a dá svůj život v šanc jeho vedení. Kdo je ochoten jej následovat. I proto byl Duch svatý poslán na svět, aby nám pomáhal, aby nás utěšoval a dával sílu na nelehké cestě tohoto následování. A konečně, aby v nás rozžíhal plamen lásky, která sama je tou největší hybnou silou všech dob, protože jak vyjádřil Jan apoštol, tedy ten, kterého si Kristus vyvolil, aby spolu s dalšími jedenácti šíření jeho Slova, Bůh je láska. Tak revoluce Kristova vtělení, smrti a vzkříšení získává rozměr revoluce srdce. Skrze Kristovu krev je pryč odcizení Boha a člověka, člověk a Bůh se v Duchu svatém spojují. Je pryč ovšem i rozdělení mezi člověkem a člověkem v Duchu svatém skrze Krista, což je vlastně jen logickým důsledkem přítomnosti Ducha svatého v našich životech. Je-li Bůh láska, pak i Duch svatý jako Bůh vede k lásce, k otevřenosti druhým, k strhávání zdí izolace, která je zase nutným následkem hříchu. A pozemským vyjádřením této jednoty se stala církev, která viditelným pojítkem mezi Bohem a světem. Bůh chtěl, aby i přes mnohou nedokonalost, byla církev majákem, zvěstovatelkou naděje, která hlásá Boží lásku všem lidem. Proto také nemůžeme žít křesťanství o samotě, nebo jak by prohlásil zakladatel metodismu John Wesley, křesťanství není sólovým náboženstvím. A tato církev toužebně očekává, nebo alespoň měla, plnost jednoty, konec věků, kdy se vrátí na zem Kristus a s ním spravedlnost a pravda. To bude konec všech revolucí...

Amen!

